

سنة ١٤٤٠ هـ

تحلیل مسایل اقتصادی تولید چغندر قند به دو روش مرسوم و نشایی

**به توسعه کشت نشای چغندر قند نبایستی
صرفاً به دید اقتصادی و مقرون به صرفه
بودن نگریت بلکه بایستی مزایای
زراعی، زیست محیطی و هیدرولوژیکی
آن نیز توجه داشت.**

برخی از مزایای مهم کشت نشایی عبارتند از :

- صرفه جویی در مصرف آب و کاهش ۲ تا ۳ نوبت آبیاری
- کاهش مصرف نهاده ها بویژه بذر ، کود و سم
- فرار از شوری در مرحله حساس جوانه زنی و سبز شدن
- رفع مشکل همزمانی آبیاری غلات با چغندر قند
- حذف عملیات وجین و هزینه تنک (۳۰ نفر کارگر در هکتار)
- تولید نشاء جهت واکاری در مزارعی که بنا به دلایلی تراکم پائینی دارند (کشت درجا)
- امکان استفاده از این روش در کشت مستقیم و بدون خاک ورزی (کشاورزی حفاظتی)
- کاهش خطرات ناشی از خسارت سرما ، تگرگ و... در اول فصل
- کاهش خسارات آفات و بیماریهای اول فصل

مقایسه هزینه تولید در کشت نشایی و کشت مستقیم چغندر قند

مقایسه هزینه تولید چغندر قند در سه بخش کاشت، داشت و برداشت بیانگر آنست که بیشتر هزینه های تولید چغندر قند در هر دو روش مشابه بوده و تفاوت معناداری بایکدیگر ندارند. نظیر؛ بخش های آماده سازی و تهیه بستر کاشت، عملیات برداشت و حمل. اما در بخش کشت (کاشت بذر و انتقال نشاء) و هزینه های مرتبط با عملیات داشت با یکدیگر متفاوت هستند.

جدول شماره (۱) – مقایسه میزان مصرف و هزینه تمام شده نهاده های مصرفی در روش کشت نشایی نسبت به روش مرسوم درچغندرقد

در روش کشت نشایی (نشاء ریشه لغت)			در روش کشت مستقیم (کشت مرسوم)		میزان نهاده مصرفی	
میزان تفاوت در دو روش کشت (ریال درهکتار)	میزان هزینه (ریال درهکتار)	میزان مصرف (کیلوگرم درهکتار)	میزان هزینه (ریال درهکتار)	میزان مصرف (کیلوگرم درهکتار)		
-۵۴,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۵۴,۰۰۰,۰۰۰	۳	بذر	
-۲,۰۰۰,۰۰۰	۰	۱ بار	۲,۰۰۰,۰۰۰	۱ بار	بذرکاری	
۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰ هزار عدد	۰	۰	نشاء (تعداد)	
۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۱ بار	۰	۰	نشاء کاری	
-۱۱,۷۵۰,۰۰۰	۳۷,۲۵۰,۰۰۰	۵۶۰	۴۹,۰۰۰,۰۰۰	۶۱۰	کود	
-۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵	علفکش	سموم شیمیایی
-۷,۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲	۱۷,۵۰۰,۰۰۰	۳.۵	حشره کش	
۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲	قارچکش	
۳۹,۷۵۰,۰۰۰	۱۹۷,۲۵۰,۰۰۰	...	۱۵۷,۵۰۰,۰۰۰	جمع کل		

اعداد و ارقام بصورت تقریبی و میانگینی از کل کشور است و ممکن است در برخی استانها و در برخی مواقع تا ۱۰ درصد متفاوت باشد.

جدول شماره (۲) - مقایسه هزینه تمام شده عملیات داشت در روش کشت نشایی نسبت به روش مرسوم در چغندر قند

میزان تفاوت در روش کشت (ریال در هکتار)	میزان هزینه انجام شده در روش نشایی (ریال در هکتار)	میزان هزینه انجام شده در روش مرسوم (ریال در هکتار)	شرح عملیات
-۲۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۷,۵۰۰,۰۰۰	تک و وجین
-۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	گولتیاواتور
-۱,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	کوددهی
-۱,۵۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	سمپاشی
-۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰	آبیاری
-۳۱,۰۰۰,۰۰۰	۴۱,۵۰۰,۰۰۰	۷۲,۵۰۰,۰۰۰	جمع کل

جدول شماره (۳) - مقایسه هزینه تمام شده عملیات داشت و تهیه نهاده ها در روش کشت نشایی نسبت به روش مرسوم در چغندر قند

شرح عملیات	هزینه انجام شده در روش مرسوم (ریال در هکتار)	هزینه انجام شده در روش نشایی (ریال در هکتار)	تفاوت هزینه در دو روش کشت (ریال در هکتار)
هزینه تمام شده تهیه نهاده های مصرفی	۱۵۷,۵۰۰,۰۰۰	۱۹۷,۲۵۰,۰۰۰	۳۹,۷۵۰,۰۰۰
هزینه تمام شده عملیات داشت	۷۲,۵۰۰,۰۰۰	۴۱,۵۰۰,۰۰۰	-۳۱,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل	۲۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۳۸,۷۵۰,۰۰۰	۸,۷۵۰,۰۰۰

میزان بهره وری و کارایی راندمان آب در دو روش نشایی و مرسوم

**در روش کشت نشایی چغندر قند بعثت سپری شدن بخشی
از دوره رشد گیاه در خزانه (حدود ۶۰-۴۰ روز)
حداقل ۲ تا ۳ نوبت آبیاری کمتر صورت می گیرد.
(حدود ۲۵ درصد)**

میزان بهره وری یا کارایی مصرف آب
(Water Use Efficiency)
در تولید چغندر قند و شکر

جدول شماره (۴) - مقایسه میزان بهره وری آب در تولید شکر و چغندر قند در روش نشایی نسبت به روش مرسوم

شرح عملیات	چغندر قند تولیدی (تن در هکتار)	شکر تولیدی (تن در هکتار)	بهره وری آب در هکتار (Kg/m^2) در چغندر قند	بهره وری آب در هکتار (Kg/m^2) در شکر
کشت نشایی	۵۷	۸	۵.۷	۰.۸
کشت مرسوم	۵۷	۸	۴.۴	۰.۶۱۶

- فرض مصرف آب در کشت مستقیم حدود ۱۳ هزار مترمکعب و ۱۰ هزار مترمکعب در کشت نشایی
- فرض میزان عملکرد در هکتار چغندر قند بطور متوسط ۵۷ تن در هکتار و شکر در هکتار حدود ۸ تن

سپاس از بذل توجه تان

